

Ministerstvo kultury

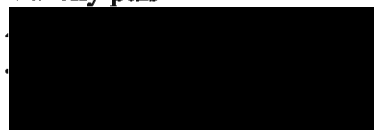

MKCRX00B5B10

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážený pan

Váš dopis značky

Naše značka
MK 34263/2017 OPP
MK-S 5978/2017 OPP

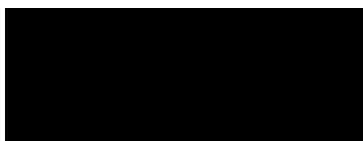
Vyřizuje/linka
Dvořáková Jana Ing. / 431

V Praze dne: 17.05.2017

Věc: žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – poskytnutí informace

Ministerstvo obdrželo dne 12. 5. 2017 Vaši žádost o kopii rozhodnutí o prohlášení polikliniky Pod Marjánkou, Praha 6 – Břevnov, za kulturní památku, dle zákona o svobodném přístupu k informacím, č. 106/1999 Sb. V příloze Vám v souladu s tímto zákonem zasíláme požadovanou informaci, zároveň sdělujeme, že toto vydané rozhodnutí není pravomocné, neboť účastník řízení se proti němu odvolal.

S pozdravem

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
iČ: 00023671

21

V příloze: 1) kopie rozhodnutí č. j. MK 29978/2017 OPP ze dne 25. 4. 2017

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: podatelna@mkcr.cz

MKCRX00B2LDH

V Praze dne 25. 4. 2017
Č. j. MK 29978/2017 OPP
Sp. zn. MK-S 3405/2016 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče určený ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, soubor „poliklinika Pod Marjánkou“ v Praze 6 - Břevnově č. p. 1906, za kulturní památku.

Soubor sestává z: budovy č. p. 1906 na pozemcích parc. č. 893/3, 893/7, 893/8, 893/9, 893/10, 893/11, 898/3, k. ú. Břevnov, Praha 6, ul. Pod Marjánkou 12 a dále ze tří sousoší před hlavními vstupy do budovy:

- 1) sousoší *Žena s chlapcem* (poz. parc. č. 893/3,
- 2) sousoší *Děti s míčem* (poz. parc. 898/3),
- 3) sousoší *Děti s loďkou* (poz. parc. č. 899).

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, (dále jen správní řád) jsou účastníky řízení vlastníky všech věcí souboru – Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1 – Staré město, IČ 00064581 a dále správce souboru – Městská část Praha 6, Čs. Armády 601/23, 160 00 Praha 6 – Bubeneč, IČ 00063703.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres souboru do katastrální mapy, umístěný v příloze tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo 16. 3. 2016 podnět k prohlášení za kulturní památku budovy polikliniky 1906 v Praze 6 – Břevnově, ul. Pod Marjánkou 12. K podnětu se připojil svým odborným stanoviskem Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze, v dopise ze dne 28. 4. 2016, č.j. NPÚ-311/22834/2016, který návrh doporučil v tomto

rozsahu: soubor polikliniky v Břevnově č.p. 1906, který sestává z budovy č. p. 1906 s pozemky parc. č. 893/3, 893/7, 893/8, 893/9, 893/10, 893/11, 898/3, k. ú. Břevnov, Praha 6, ul. Pod Marjánkou 12 a dále ze tří sousoší před hlavními vstupy do budovy:

- 1) sousoší *Žena s chlapcem* (poz. parc. č. 893/3,
- 2) sousoší *Děti s mlčem* (poz. parc. 898/3),
- 3) sousoší *Děti s loďkou* (poz. parc. č. 899).

Na základě návrhu Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. m. Praze a doporučení poradní komise Ministerstva kultury, ministerstvo shledalo návrh důvodným a zahájilo správní řízení o prohlášení souboru za kulturní památku v rozsahu navrženém NPÚ.

Poliklinika se nachází ve svahu mezi dvěma rušnými ulicemi, Bělohorskou a Patočkovou, při klidné ulici uprostřed obytných domů Pod Marjánkou. Skládá se ze tří částí (křídla): hlavní západní části s vyšetřovny a čekárnami (původně oddělení pro dospělé), jižní přízemní části (původně dětské oddělení) a severního křídla určeného původně pro závodní jídelnu a hospodářské oddělení. K budově polikliniky přiléhají plochy zeleně, které tvoří předpolí architektonické kompozici budovy. Hlavní západní část má celkem 8 podlaží: suterén, snížené přízemí, přízemí, 4 standardní patra a páté užší patro s rozsáhlou terasou. Severní křídlo obsahuje tři podlaží a jižní uliční křídlo s původně dětským oddělením je dvoupodlažní, spodní podlaží tvoří garáže, přístupné pouze ze dvora. Toto podlaží s garážemi, původně určenými sanitkám, je zcela zapuštěné do svahu. Mezi severním a jižním křídlem se nachází dvůr s parkovištěm. Hlavní vstupní hala obsahuje dva hlavní vstupy - ze severu a z jihu, aby byl snadný přístup z obou hlavních komunikací, Bělohorské a Patočkovy. Hmotová kompozice vychází z funkčního uspořádání - je řešena s ohledem na příznivou dispozici hlavní části: ošetřovny orientované na sever a čekárny na jih. Toto křídlo je tvořeno štíhlým hranolem s vertikálně členěným průčelím a jižním rizalitem. Pojetí severní a jižní fasády evokuje lehký obvodový plášť (zavěšenou fasádu), který byl v nastupujících šedesátých letech hojně užívaný. Fasáda - patrně z důvodu omezených možností stavebních podniků, není zavěšena, nýbrž jde o železobetonovou konstrukci se sochařsky pojednanými parapetními reliéfy podle návrhu prof. ak. soch. Karla Hladíka. Hladké plochy ostatních fasád jsou opatřeny okrovým keramickým obkladem. Z konstrukčního hlediska se jedná o železobetonový, monolitický skelet (se zabetonovaným sálovým vytápěním).

Oběma vstupy se širokými markýzami se vchází do neveliké společné haly, která je, díky rozdílným úrovním vstupů, dvoupodlažní. Vstupní hala zabírá, s ohledem na vstupy z obou stran, celou hloubku budovy. Kromě konstrukčních sloupů hala, díky rozdílným úrovním obou vstupů, obsahuje také schodiště. Na halu navazují chodby s čekárnami a komunikační jádra, z nichž jedno obsahuje páternoster. Nejzajímavějším prvkem vstupní haly a navazujících prostor přízemí je původní kamenná dlažba kombinující světle šedou a červenohnědou barvu v opakujícím se jednoduchém geometrickém vzoru. Hlavní schodiště je dvouramenné, kombinující světlý kamenný obklad na stupnicích a tmavý na podstupnicích. Z dobře osvětlených, jižně orientovaných čekáren se vchází do ošetřoven, které získaly ideální, tedy severní orientaci. V čekárnách nalezneme kromě původní dlažby také původní dřevěné lavice, které tvoří příslušenství budovy.

Tři sousoší tvoří předpolí vstupů do budovy - sousoší *Žena s chlapcem* (*Matka se synem*) je umístěno při vstupním schodišti hlavního vstupu od severu, sousoší *Děti s mlčem* při vstupu do bývalého dětského oddělení jižního křídla a zároveň při hlavním vstupu od jihu. Sousoší *Děti s loďkou* je umístěno při druhém vstupu do jižního křídla - od východu, při ulici Pod Marjánkou.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. městě Praze, ve svém odborném stanovisku – návrhu ze dne 17. 3. 2017, NPÚ-311/22834/2016, mimo popis souboru uvádí k jeho historii a památkové hodnotě: „*Poliklinika v Břevnově byla postavena v letech 1961-1963 podle návrhu architekta Richarda Ferdinanda Podzemného, projekt pochází z let 1959-1960. Stylově architekturu polikliniky řadíme k pozdnímu funkcionalismu s nádechem nastupujícího bruselského stylu (nápodoba lehké fasády). Z doznívajícího socialistického realismu na stavbě mnoho nenajdeme, proto lze architekturu budovy označit za progresivní, hlásící se k modernismu. Architekt a urbanista Richard Ferdinand Podzemný (* 16.3.1907- + 17.1.1987) vystudoval u Pavla Janáka na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. V letech 1931-1935 pracoval v Janákově ateliéru, od roku 1935 měl samostatnou architektonickou firmu. Aktivně se angažoval ve Sdružení architektů, byl členem SVU Mánes, Levé fronty, Svazu architektů ČSSR a ČSR, Čs. svazu výtvarných umělců a rovněž členem redakčních rad Stavitele a Architektury ČSR. Od roku 1950 byl zaměstnán v Pražském projektovém ústavu. Richard F. Podzemný vyšel z funkcionalismu, vždy však kladl důraz na výtvarnou kvalitu architektonického díla a na citlivé zapojení staveb do prostředí. Příkladem to dokládají např. jeho funkcionalistické vily nebo projekt plaveckého stadionu v Podolí. Zabýval se ale celou šíří architektonické tvorby od urbanismu, přes stavby bytové a občanské, mezi nimi právě poliklinika v Břevnově a spolu s A. Tenzerem Dětská nemocnice v Motole, až k interiéřům a pomníkům. Bohužel většina jeho vítězných projektů z architektonických soutěží zůstala nerealizována. Jeho významným dílem byl např. Obytný dům Zemské banky zvaný Skleněný palác z roku 1937 v pražském Bubenči (je již zapsanou kulturní památkou).*

Kromě zmíněných sochařsky pojatých parapetů Karla Hladíka se na stavbě uplatnila také další výtvarná díla. Nad hlavním jižním vstupem se uplatnila mozaika „Krytalizující zdraví“ akad. mal. Anny Podzemné-Suchardové a ak. soch. Lubora Těhníka s „bruselskou“ stylizací. Dvojici laminátových plastik „Děti s míčem“ a „Děti s loďkou“ u někdejšího dětského oddělení vytvořila ak. soch. Věra Ducháčková-Beránková. Při severním vstupu nalezneme pískovcovou plastiku „Matka se synem“ od ak. soch. Jana Jiříkovského. Na zmíněných dílech se prolíná starší pojetí padesátých let s novým trendem bruselského stylu.

Poliklinika v Břevnově je bezesporu kvalitní a invenční stavbou, která má své místo ve vývoji pražské architektury. V rámci Prahy se jedná o stylově zajímavou polohu mezi pozdním funkcionalismem a bruselským stylem. Památkové hodnoty lze krom kvalitní architektury spatřovat také v částečně dochovaných původních interiérech. (...) Poliklinika v Břevnově představuje individuálně navrženou architekturu pro konkrétní účel a pozemek v dané čtvrti. Tím se tato stavba odlišuje od běžné dobové produkce a určitým způsobem vyniká. Poliklinika v Břevnově bezesporu patří k tomu nejlepšímu co na poli zdravotnických staveb v průběhu padesátých a šedesátých let 20. století v Praze vzniklo.“

Rovněž **Poradní komise Ministerstva kultury** na svém 8. jednání 20. 5. 2017 doporučila řízení o prohlášení budovy za kulturní památku zahájit. Do zápisu uvedla: „*Komise konstatuje, že budova polikliniky č. p. 1906 představuje vývojově závažný a architektonicky kvalitní doklad návratu české architektury do kontextu světové pozdní moderny po pádu dogmatického socialistického realismu. Dispozičně budova plně čerpá z funkcionalistických zásad a z rozpracování typů zdravotnických budov v pozdním funkcionalismu. Výrazově se hlásí k soudobé produkci v západní Evropě, aniž by postrádala ještě jemná rezidua předchozího období. Budova je včetně interiéřů dochována v překvapivě intaktním stavu včetně zbytků původního nábytku, povrchů a barevnosti. Plně zachována je také původní působivá Podzemného světelná režie. Dobře dochována jsou také doprovodná umělecká díla, jak volné skulptury v exteriéru, tak pozoruhodné reliéfní podokenní výplně a mozaika nad vchodem.“*

Účastníci řízení byli o zahájení řízení vyrozuměni podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen: o státní památkové péči) dopisem Ministerstva kultury ze dne 14. 6. 2016, č. j. MK 40460/2016 OPP. Zároveň byli poučeni o svých právech a povinnostech v řízení.

K navržené věci se vyjádřil na základě § 3 odst. 1 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, **Magistrát hlavního města Prahy, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu**, v dopise ze dne 26. 8. 2016, č. j. MHMP 1470100/2016. V něm doporučuje prohlášení souboru za kulturní památku pro jeho vysokou architektonickou hodnotu. Konkrétně uvádí: „*Svým výrazem nestárnoucí objekt polikliniky představuje významný stavební počín přelomu 50. a 60. let 20. století, a historicky lze stavební dílo přiřadit k velmi pozdnímu funkcionalismu, ovlivněnému nastupujícím bruselským stylem, hlásící se cele k modernismu. Objekt od prvopočátku podnes slouží jako budova polikliniky, proto se dochovaly nejen původní dispozice, ale i zařízení (např. světla, dlažba, lavice aj.). Objekt s vrcholně moderním účinkem, s progresivně modernistickým a invenčním řešením, s řadou dochovaných původních prvků v interiéru, který byl od počátku řešen v integritě s díly výtvarného umění, si podnes podržel jednotný ucelený architektonický výraz, proporce i detaily a svým provedením i použitými materiály je v podstatě jedinečnou ukázkou mimořádně kvalitní architektury minulého století, vycházející ještě z tradice architektury meziválečné. Objekt výrazně vystupuje svými kvalitami z dobového průměru. (...) jedná se o stylově čistou, svého druhu v Praze ojedinělou stavbu, pozdějšími úpravami relativně nedotčenou, s vysokou výtvarnou kvalitou, která je jedinečnou ukázkou původní svěbytné architektonické ranně poválečné tvorby, vycházející ještě z funkcionalismu a inspirované nastupujícím bruselským stylem. Navržený objekt i s pozemky a výtvarnými díly plně splňuje kritéria pro prohlášení věci za kulturní památku.*“

Účastníci řízení byli dopisem MK ze dne 20. 9. 2016 v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu informováni o tom, že již byly shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí a byli vyzváni, aby se vyjádřili jak k nim, tak ke způsobu jejich zjištění, případně navrhli jejich doplnění v zákonem stanovené lhůtě. Této možnosti využila Městská část Praha 6, jejíž zástupkyně se dne 12. 11. 2016 se spisem seznámila.

Městská část Praha 6 poté zaslala v dopise ze dne 20. 10. 2016, č. j. MCP6 062906/2016, své vyjádření. V něm uvádí svůj nesouhlas s prohlášením souboru za kulturní památku a sděluje, že v současnosti probíhá postupná rekonstrukce budovy, která je rozdělena do čtyř etap a na niž je vydáno pravomocné stavební povolení ze dne 7. 10. 2012 pod č. j. MCP6 081505/2012. Stavba nese název *Stavební úpravy polikliniky Pod Marjánkou, č. p. 1906, Pod Marjánkou 12, Praha 6*. Čtyři etapy stavby dle dopisu zahrnují:

- výměnu rozvodů vody, kanalizace, elektro, rozhodů topných větví vč. jejich regulace, VZT,
- osazení nových výtahů ve schodišťových prostorech,
- nové architektonické řešení vstupní části objektu v 1. a 2. NP,
- novou lékárnu vč. zázemí ordinací a sociálního zázemí pro veřejnost,
- obnovu propojovacího mostku (jeho náhrada ocelobetonovou konstrukcí lávky,
- nový informační systém,
- zateplení západní fasády a obložení keramikou v původním rozsahu a barevnosti,
- budoucí nové členění polikliniky.

Dopis dále uvádí: „*Toto pravomocné stavební povolení bylo již zčásti konzumováno zahájením stavebních prací a realizací některých stavebních etap. Za významnější považujeme*

výměnu oken za plastová, výměnu a úpravu vstupních partií, nové povrchy podlah, provedení vnitřních úprav a další. V současné době připravuje Městská část Praha 6, které je svěřena správa nemovitostí ve vlastnictví obce, nový záměr rekonstruovat předmětný objekt na zdravotnické zařízení 21. století. MČ P6 vypověděla na jaře letošního roku smlouvu provozovateli zajišťujícímu zároveň rekonstrukci budovy a rozhodla se dokončit ji sama. Řada částí stavby však již byla výše zmíněnou rekonstrukcí dotčena. Zároveň se uvažuje o přístavbě na pozemcích svěřených MČ Praha 6 z východní strany areálu. (...) Uznáváme historickou hodnotu objektu a její význam spatřujeme v objemovém řešení budovy, prostorovém řešení veřejných částí, ve skutečnosti s jakou se architekt vyrovnal s problémy při osazování budovy do terénu i pro nevtrivné, ale důsledné sepejetí „stavařiny“ s výtvarným uměním a plastikami. Ale vlastní areál, dispoziční řešení a technické vybavení musí podléhat potřebám moderního zdravotnického zařízení. A z tohoto důvodu nelze vyhlásit památkovou ochranu budovy v konzervativnějším pojetí (a to bez ohledu na již provedené úpravy objektu) v minulosti i v nedávných letech. (...) Při vědomí architektonické hodnoty tohoto objektu se domníváme, že lze zvýšenou ochranu doporučit určitým prvkům – sousoší, charakter fasád i určité vyjmenované prvky interiéru jako např. nástěnná mozaika ve vstupní hale. Nelze však souhlasit s ochranou celku z objektivních výše uvedených důvodů.“

Ministerstvo se po zahájení řízení otázalo dopisem ze dne 28. 6. 2016 **stavebního úřadu Prahy 6**, zda nevede nějaké řízení či zda nevydal nějaká rozhodnutí týkající se předmětného souboru, stavební úřad však v dopise ze dne 18. 7. 2016, č. j. MCP6 062209/2016 sdělil, že žádné řízení, týkající se souboru nevede a o vydaném stavebním povolení se nezmínil. Poté, co se z vyjádření Městské části Praha 6 ministerstvo dozvědělo o platném stavebním povolení, požádalo stavební úřad o zaslání kopie tohoto povolení. Obdrželo ji dne 1. 11. 2016, stavební povolení je adresováno na firmu Comitia Medical a.s., IČ 28915399, Vodičkova 1277/19, 110 00 Praha 1 – Nové Město a nabylo právní moci 3. 11. 2012. Povolené stavební úpravy jsou v rozhodnutí stavebního úřadu uvedeny takto:

- *výměna rozvodů vody, kanalizace, elektro, rozvodů topných větví vč. jejich regulace, VZT,*
- *osazení nových výtahů ve schodišťových prostorech,*
- *nové architektonické řešení vstupní části objektu v 1. a 2. NP,*
- *nová lékárna vč. zázemí ve 2. NP propojená s 1.NP novým schodištěm*
- *úprava dispozice zázemí ordinací a sociálního zázemí pro veřejnost,*
- *obnova propojovacího mostku (jeho náhrada ocelobetonovou konstrukcí lávky),*
- *nový informační systém vč. barevného řešení společných prostor členěných na jednotlivé zóny a požární úseky,*
- *zateplení západní fasády a obložení keramikou v původním rozsahu a barevnosti.*

Za účelem zjištění, nakolik se pravomocné stavební povolení týká památkově hodnotných prvků budovy, byla Městskou částí svolána **informační schůzka**. Na této schůzce za účasti zastupitelů MČ Prahy 6 – [REDAKCE] a pracovníků firmy SNEO, 13. 1. 2017 bylo konstatováno všemi zúčastněnými, že v současné době probíhá 1. etapa rekonstrukce, která dosud nebyla ukončena. Dokončeny jsou úpravy vstupní části objektu v 1. a 2. NP a výměna původních oken za okna plastová se zachováním původního členění i bílé barvy. Z plánové dokumentace je zřejmé, že stavební úpravy hlavního - západního křídla budovy, se týkají především výměny technického zařízení budovy. Dále výměny páternosterových výtahů za moderní, tato výměna je nezbytná pro bezpečný provoz zdravotnického zařízení. V projektu jsou dále zakresleny mírné změny v dispozici tohoto křídla – posunutí několika příček v některých podlažích (mírné zúžení chodby) a vybourání přebytečných příček (zrušení šaten pacientů). Tyto změny se do památkové hodnoty budovy

nepromítají. Větší zásahy do dispozice objektu proběhnou v jižním a severním křídle objektu, vzhledem k jejich plánované přestavbě pro účely lékárny a úprav zázemí ordinací. Vzhledem k tomu, že v podkladech, které má ministerstvo k dispozici, chyběla fotodokumentace těchto křídel, byla domluvena jejich prohlídka.

Na žádost ministerstva zaslal **Národní památkový ústav**, ú. o. p. v hl. m. Praze v dopise ze dne 15. 2. 2017, NPÚ-311/10595/2017 kopie původní plánové dokumentace budovy, uložené ve stavebním archivu Prahy 6, aby bylo možné při prohlídce rozlišit míru provedených stavebních úprav budovy oproti původnímu projektu. Na plánech je uveden podpis arch. Podzemného, přičemž na razítku je jako vedoucí ateliéru Státního ústavu pro projektování výstavby hl. m. Prahy uveden arch. Antonín Tenzer, spolužák Podzemného z atelieru architekta Pavla Janáka na pražské UMPRUM.

Městská část Praha 6 v dopise ze dne 22. 2. 2017, č. j. MCP6 018653/2017, zaslala své vyjádření k prohlášení souboru za kulturní památku. V něm uvádí opětně svůj nesouhlas s prohlášením souboru z těchto důvodů:

„V minulosti bylo na objektu polikliniky provedeno mnoho stavebních zásahů.

Je vydáno pravomocné stavební povolení ke kompletní rekonstrukci, které již bylo částečně konzumováno.

Existuje významný společenský zájem na vybudování moderního zdravotně-sociálního komplexu zahrnující rozšíření lékařských služeb občanům a výstavbu sociálního zařízení.

Zvýšené náklady na přepracování projektu a výstavbu.“

Dopis dále uvádí, že MČ Praha 6 je připravena úzce spolupracovat na zachování určitých a předem určených architektonických a uměleckých prvků jako jsou sochy a sousoší, interiér vstupní části, dřevěné lavice, průčelí objektu. Dopis vyjadřuje názor, že *„má-li poliklinika sloužit svému prioritnímu účelu, tedy plnit funkci zdravotnického a výhledově zdravotně-sociálního zařízení, není podle našeho názoru možné vést ji na seznamu nemovitých kulturních památek. Domníváme se, že by to výrazně snížilo její potenciál stát se moderním zařízením plnícím standardy a požadavky 21. století, což by významně poškodilo jak pacienty, tak i lékaře a ostatní odborný personál. Dovolujeme si Vás proto požádat, abyste námi uvedené skutečnosti a významný celospolečenský zájem vzali na vědomí při rozhodnutí o prohlášení kulturní památkou.“*

V příloze dopisu Městská část Praha 6 zaslala **vyjádření historika architektury** [redacted] ze dne 12. 2. 2017 k rekonstrukci polikliniky, vypracované pro Městskou část Praha 6. Toto vyjádření mimo popis souboru, jeho historii a stručné medailónky tvůrců (doplňuje architekta Antonína Tenzera) uvádí k probíhající rekonstrukci: *„Připravovaná rekonstrukce polikliniky, která se bude provádět za provozu po etapách, počítá s opravou průčelí a určitými vnitřními adaptacemi, k nimž patří posuny některých příček, zejména se počítá s rozšířením ordinací na úkor z dnešního hlediska naddimenzovaných chodeb a s odstraněním dnes již nepotřebných vestavěných šaten pacientů. Zrušen bude rovněž páternoster, který z hlediska současných norem nemůže dále sloužit návštěvníkům a ohrožuje zdraví pacientů. Navržené dispoziční úpravy považuji za zcela akceptovatelné, neboť vycházejí ze současných potřeb lékařského zařízení, které kladou provozní i vybavením zcela jiné nároky, než tomu bylo v době stavby před více než půl stoletím (mj. takovými adaptacemi prošlo i další dílo stejných projektantů – motolská dětská nemocnice z téže doby, aniž by někdo tyto úpravy jakkoli zpochybnil). Nedochozí přitom k zásadní proměně dispozic. Doporučuji jen respektovat stávající interiéry vstupních částí, které nepostrádají architektonické kvality (schodiště, zábradlí, dlažby), a jejich repasi. Totéž platí i pro vnitřní dvouramenné schodiště. V rámci vstupů bude zřejmě potřeba vyřešit i bezbariérové spojení, to*

by však mělo být provedeno citlivě, aby nedegradovalo současný stav. V interiérech chodeb doporučuji zachovat původní designově kvalitní dřevěné lavice, byť mohou být po restaurování uspořádány jinak. Další úvahou je přestavba stávajících nízkých křídel (neplní již původní účel) včetně jejich nástavby a doplnění dalšího křídla, které by z východní strany uzavřelo hospodářský dvůr. Zde by měla vzniknout lůžková část LDN. Toto řešení je bezesporu možné a urbanisticky nijak danou lokalitu nepoškodí. Navíc je podobné zařízení bezesporu žádoucí, zejména, dojde-li ke zrušení stávající LDN v areálu u Chittussiho ulice v Bubenči. Architektonické řešení by mělo být kvalitní, nekonkurovat architektuře polikliniky, ale nemělo by být ani její replikou, naopak, mělo by přiznat, že jde o novodobé dílo. Ze všech uvedených faktů plyne, že se jedná o objekt, jehož nejcennější partii jsou průčelí. Ta by měla být opravena s citem pro jejich charakter, včetně cenných parapetních panelů Karla Hladíka. Nejde sice o špičkové dílo ani v kontextu tvorby architektů Podzemného a Tenzera a stavba není dle mého názoru oprávněně evidována jako nemovitá kulturní památka, nicméně sofistikovaný přístup k její rekonstrukci je bezesporu žádoucí.“

Prohlídka budovy (především jižního křídla) proběhla 6. 4. 2017 za účasti pracovníků firmy SNEO, a.s., která má na starosti údržbu a provoz budovy a také probíhající stavební úpravy. Přítomní pracovníci firmy byli podrobně obeznámeni s projektem rekonstrukce a poskytli pracovníci ministerstva potřebné informace. Zápis z prohlídky ze dne 6. 4. 2017 (ve spise pod č. 23) mimo jiné uvádí, že původní dispozice se v jižním křídle zachovala jen zčásti, neboť toto křídlo prošlo v minulosti řadou stavebních úprav, daných proměnou funkcí. Nebyly nalezeny žádné hodnotné umělecké nebo umělecko-řemeslné prvky.

Vzhledem k tomu, že ve spise přibyly nové podklady, byli účastníci řízení dopisem MK ze dne 6. 4. 2017 v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu opět informováni o tom, že již byly shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí a byli vyzváni, aby se vyjádřili jak k nim, tak ke způsobu jejich zjištění, případně navrhli jejich doplnění v zákonem stanovené lhůtě. Této možnosti využila Městská část Praha 6, a prostřednictvím pověřeného zastupitele se se spisem seznámila dne 18. 4. 2017.

Městská část Praha 6 v dopise ze dne 21. 4. 2017, č. j. MCP6 034289/2017, potvrdila své stanovisko k prohlášení budovy, vyjádřené v dopise ze dne 22. 2. 2017 (ve spise pod č. 20), na který odkázala.

Během hodnocení Ministerstvo kultury konstatovalo, že jde o kvalitní dílo moderní architektury 60. let v Čechách, a to nejen v oboru zdravotních staveb. Jde o dílo přelomové, neboť zcela opouští dobové doktríny socialistického realismu. Pod projektem je podepsán architekt Podzemný, na razítku je jako vedoucí ateliéru Státního ústavu pro projektování výstavby hl. m. Prahy uveden arch. Antonín Tenzer, vynikající architekt se zkušeností s problematikou zdravotnických staveb, není tedy vyloučeno, že se Tenzer na projektu mohl podílet. Oba zkušení architekti jsou spolužáky z ateliéru Pavla Janáka na pražské UMPRUM. Architektonické řešení budovy navazuje na tradici meziválečného funkcionalismu, uplatňující se především ve vnitřním i vnějším prostorovém uspořádání, konstrukčním řešení a promyšlenou prací s denním prosvětlením interiérů i přehlednému a pohodlnému řešení vnitřní dispozice, kdy forma vychází z náplně objektu. V detailech provedení stavba výrazově čerpá ze soudobých proudů v západní Evropě, které sem pronikly jako tzv. „bruselský styl“ prostřednictvím zkušeností z účasti na světové výstavě Expo 58 v Bruselu. Pozoruhodný efekt fasád západního osmipodlažního křídla je vytvořen rytmem předstupujících průběžných bílých betonových meziokenních pilířů a okenních výplní s parapety, tvořenými výtvarným dílem sochaře Karla Hladíka – betonovým panelem s dekorační geometricky pojatou plastikou. Ve velké ploše fasád tento rytmus spolu s kontrastem bílých sloupů i okenních

rámu s šedavým povrchem surového betonu Hladíkových plastik tvoří velice výrazný výtvarný prvek, který dává velké ploše fasád západního křídla drobný výtvarný detail. Velkou roli v plném vyznění fasád hraje denní osvětlení a jeho proměny, které zabarvují strukturu surového betonu do všech odstínů šedi, stíny zvýrazňují a prohlubují výtvarné vyznění reliéfu. Celá budova se všemi jejími křídly reprezentuje vysokou architektonickou kvalitu své doby – projekt vznikl v roce 1959, stavba byla realizována v rekordně krátké době - 1961-1962 a představuje návrat k inspiračním zdrojům architektury západní Evropy. Stavba sama neklade důraz na vnější efekt, nýbrž na pohodlné, praktické a výtvarně kultivované formy, k nimž náleží i jak práce architektů s denním osvětlením, tak důraz na zapojení výtvarných děl do kompozice celku či výtvarné řešení velkých ploch (fasády, dlažby).

Umělecká díla, vyjmenovaná v popisu souboru v úvodní části tohoto odůvodnění, kterými je budova a její předpolí vybaveno, čerpají inspiraci jak z „bruselského“ stylu, tak ze soudobé sochařské tvorby. Výtvarné dílo – mozaika „*Krystalizující zdraví*“ akad. mal. Anny Podzemné-Sucharové a ak. soch. Lubora Těhníka s „bruselskou“ stylizací nad vstupem do haly je součástí budovy, další tři výtvarná díla – sousoší *Děti s míčem* a *Děti s loďkou sochařky* Věry Ducháčkové a sousoší *Žena s chlapcem*, sochaře Jana Jiřikovského jsou umístěna před vstupy do budovy a kultivují veřejný prostor před budovou v přímém vztahu k budově. Ačkoli by samostatně pravděpodobně nepatřila k významným dílům tehdejší sochařské tvorby, jejich památková hodnota spočívá v tom, že byla vytvořena pro tento projekt a tvoří s budovou polikliniky nedílný architektonický celek. Hodnotnou výtvarně pojatou částí budovy tvoří i kovová zábradlí schodišť a kamenná dlažba vestibulu ve dvoubarevné skladbě, stejný kámen se objevuje i na obkladu schodišť. Původní plány budovy prozrazují, že stavební úpravy, kterými k datu zahájení tohoto řízení prošla, se nijak zásadně nepromítají do vnější i vnitřní podoby objektu (přístavba několika vstupů z ulice Pod Marjánkou v přízemí západního křídla, drobné úpravy příček pro účely zázemí ordinací a provozu budovy, realizované úpravy vestibulu, spočívající ve výměně původních okenních a dřevěných výplní za plastové, s respektem k původním proporcím členění prosklených ploch, přestavba interiéru jižního křídla pro účely zubařských ordinací namísto dětského oddělení, přemístění lékárny z jižního křídla do spodního podlaží severního křídla, přístupné z hlavní haly, atd.).

Ke kvalitám stavby patří i řešení hmotové kompozice ve vztahu k okolnímu urbanismu – vysoké západní křídlo na podélném půdoryse je orientováno ve svahu po vrstevnici, nízká křídla – severní a jižní – rovněž. Dominantou kompozice je vysoké západní křídlo, severní a jižní mu tvoří předpolí se zázemím. V jižním křídle bylo původně umístěné dětské oddělení, později zubařské, nyní je rekonstruováno pro účely lékárny. V suterénu jsou umístěny garáže, sloužící původně pro umístění sanitek. Severní křídlo tvořilo vždy zázemí budovy – s kuchyní, jídelnou, bytem správce, dílnou, zázemím pro řidiče sanitek, sklady atd., nyní je v části umístěna lékárna. Jeho původní dispozice se ve značné míře dochovala, umožňuje ovšem velkou variabilitu nových funkčních řešení, která si vyžaduje provoz moderního zdravotnického zařízení. Obě nižší křídla – severní i jižní, lze v interiérech volně upravovat, neboť jejich interiéry neobsahují zvláště původní hodnotné prvky, jaké jsou soustředěny do křídla západního (dlažby, prosklené plochy, zábradlí, rytmický a přehledný základní rozvrh dispozice (chodby, schodiště). K výrazným kvalitám této stavby náleží propracovaný vztah k dennímu osvětlení (vycházející z funkcionalistických zásad), uplatňující se výrazně v západním křídle – prosklená vstupní hala umožňuje průhled ve směru obou hlavních vstupů – severního a jižního. Skleněné plochy dávají hale vzdušnost a snadnou orientaci pro příchozí. Čekárny jsou umístěny k jihu, jsou komfortně široké a přehledné, vybavené zelení a zalité denním světlem. Smyslem je pacienty zklidnit. Ordinace jsou orientovány převážně k severu, severní rozptýlené světlo podporuje soustředění. Poslední podlaží západního křídla je podél severní strany opatřeno v duchu funkcionalistických idejí v celé délce střešní terasou, ve

východní části rámovanou charakteristickými železobetonovými pergolami. Terasa s výhledem přes celé údolí je dnes bohužel nevyužitá, poslední patro slouží jako kanceláře. Budova polikliniky uprostřed obytné čtvrti činžáků je dominantou okolí, parková úprava i náležitý odstup od sousedních staveb umožňují plné vyznění souboru. Celé řešení vnitřní dispozice vyznívá z výše uvedených důvodů přehledně, světle, uklidňujícím dojmem. Je zřejmé, že architekt zde myslel nejen na provozní propojení, ale i na personál a pacienty.

Ministerstvo konstatuje, že pravomocné stavební povolení k rekonstrukci budovy, které bylo v roce 2012 vydáno, v tomto řízení plně respektuje. Jde o právo účastníka nabyté v dobré víře, dle § 2 odst. 2 Správního řádu je správní orgán povinen právo nabyté v dobré víře šetřit. Po seznámení s povolenými stavebními úpravami konstatujeme, že nijak nesnižují památkové hodnoty předmětné budovy a odpovídají nezbytné modernizaci zdravotnického zařízení. Výměna rozvodů vody, kanalizace, elektro, rozvodů topných větví vč. jejich regulace, VZT, osazení nových výtahů ve schodišťových prostorech, nový informační systém i nové funkční využití budovy je obvyklé i u staveb památkově chráněných. Projekt respektuje kvalitní a výtvarně uspořádanou kamennou dlažbu vestibulu, k osazení nových výtahů na místě stávajících páternosterů doplňujeme, že nijak nemění vnitřní dispozici budovy a má zde jednoznačně přednost ochrana zdraví pacientů, kteří mohou mít motorické či psychické problémy. Pokud jde o zateplení fasád západního křídla, dle sdělení zástupců firmy SNEO k této etapě dosud není vypracovaná projektová dokumentace. Budovu ovšem lze zateplit i při zachování výtvarných kvalit fasád. Ačkoli je vnitřní dispozice západního křídla do značné míry určující i pro jeho využití, stavební změny povolené pravomocným stavebním povolením nenarušují architektonickou kvalitu tohoto křídla. Mírné dispoziční úpravy západního křídla spočívají především v odstranění přebytečných příček (šatny pacientů) a v několika podlažích posunují příčky, vymežující chodbu, což se do celkového dispozičního uspořádání nijak závažně nepromítne. V případě dalších nezbytných úprav doporučujeme zachovat denní osvětlení prostor např. využitím prosklených příček. Po prohlídce jižního křídla ministerstvo konstatovalo, že interiér neobsahuje žádné umělecké či uměleckořemeslné prvky a konstrukční systém tohoto křídla umožňuje velkou variabilitu vnitřního uspořádání. Závěrem shrnujeme, že povolené stavební úpravy nenarušují nijak památkové hodnoty, pro něž byl soubor navržen za kulturní památku.

K námitkám správce objektu - Městské části Praha 6, uvádíme: K námitce, že prohlášení polikliniky za kulturní památku není slučitelné s funkcí zdravotnického a výhledově zdravotně-sociálního zařízení, uvádíme, že řada staveb, které jsou kulturními památkami, úspěšně funguje jako zdravotnická zařízení. Jako příklad uvádíme z území hlavního města Prahy porodnici U Apolináře, která je špičkovým pracovištěm např. pro léčbu rakoviny ženských orgánů, vybaveným nejmodernější technikou. Moderní provoz nemocnice si vyžádal řadu stavebních úprav, které nezničily památkově hodnotné prvky budovy. Dále Všeobecná fakultní nemocnice v Praze 2 – Nové Město, či areál Psychiatrické kliniky v Bohnicích. To jsou jen tři vybrané příklady, které dokazují, že památková ochrana se vždy dá skloubit s potřebami špičkových zdravotnických pracovišť. Jak je uvedeno výše, starší stavební úpravy, i ty, k nimž bylo vydáno pravomocné stavební povolení, a to jak provedené, tak neprovedené, nesnižují architektonickou hodnotu budovy. Z hlediska celku drobné úpravy vnitřní dispozice nesnižují kvality interiéru, který s výjimkou kamenné dlažby a kovových zábradlí neobsahuje další cenné prvky, kvality interiéru jsou dány celkovým uspořádáním, tedy hmotovou skladbou a řešením vnitřní dispozice s osvětlením především západního křídla. Jižní a severní křídlo neobsahují v interiéru žádné památkově hodnotné prvky. Jak již bylo řečeno výše, tato křídla umožňují velkou variabilitu proměn dispozice. Použité materiály v těchto křídlech jsou zcela užitkové a nahraditelné, výtvarně se nijak neuplatňují. Nevidíme zde tedy kolizi památkové ochrany s modernizací provozu zdravotnického zařízení.

Další námitka Městské části se týká zvýšených nákladů na přepracování projektu, se kterým seznámili pracovníci ministerstva kultury na informační schůzce 13. 1. 2017. Jde o podklady, které se vztahují k pravomocnému stavebnímu povolení. Ministerstvo však v úpravách povolených pravomocným stavebním povolením nespátřuje žádnou kolizi s požadavky na památkovou ochranu budovy, námitka tedy není ničím podložena. Doplňujeme, že vlastník kulturní památky má možnost čerpat z různých dotačních zdrojů peníze na obnovu kulturní památky. Některé dotační programy spravuje Ministerstvo kultury, některé Magistrát hlavního města Prahy. Doporučujeme informovat se o dotačních možnostech na Odboru památkové péče MHMP, u územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v hl. m. Praze, či na webu Ministerstva kultury. Stanovisko historika architektury [redacted] se vyjadřuje především k plánované rekonstrukci, která není předmětem tohoto řízení. Reflektuje kvality stavby, ale jeho stanovisko v závěrečném odstavci nedoporučuje prohlášení souboru za kulturní památku z důvodu, že nejcenější částí budovy jsou průčelí a vstupní hala. K tomuto důvodu uvádíme, že závěr [redacted] pomíjí kvality interiéru – tedy vnitřní uspořádání budovy ve vztahu k osvětlení interiéru, velmi promyšleně komponovanému, o němž hovoří závěry poradní komise MK, a o němž se zmiňuje i publikace *Slavné stavby Prahy 6*. Rovněž pomíjí skutečnost, že budova stojí na území ochranného pásma Pražské památkové rezervace, jehož úkolem je chránit památkové hodnoty rezervace, nikoli památkové hodnoty, nalézající se na území ochranného pásma. Ani exteriér budovy, jehož kvality posudek [redacted] reflektuje, tedy není nijak chráněn.

K námitce účastníka řízení, vyjádřené v dopise ze dne 20. 10. 2016, která navrhuje zvýšenou ochranu věnovat pouze některým vybraným prvkům (sosoší, mozaika, fasády atd.), na okraj uvádíme, že budova se nenalézá na území městské památkové zóny či rezervace, které umožňují chránit hodnotné prvky veřejného prostoru. Především však uvádíme, že v průběhu tohoto řízení bylo pomocí řady shromážděných stanovisek i seznámením se s budovou na místě samém prokázáno, že nevykazuje pouze dílčí památkové hodnoty, dané jejím exteriérem, nýbrž tato stavba jako celek je významným dílem české architektury 50. a 60. let.

Z výše uvedených důvodů a ve shodě se stanovisky Národního památkového ústavu, ú. o. p. v hl. m. Praze, Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy i poradní komise MK Ministerstvo kultury dospělo k závěru, že soubor je významným dokladem architektury přelomu 50. a 60. let 20. století, neboť reprezentuje ve vynikající kvalitě návrat k tradici meziválečného funkcionalismu, obohaceného nastupujícím tzv. „bruselským“ stylem. Nedílnou součástí architektonického ztvárnění budovy jsou i tři sosoší, uvedená ve výroku. Památková hodnota pozemků parc. č. 893/3, 893/7, 893/8, 893/9, 893/10, 893/11, 898/3, k. ú. Břevnov, Praha 6, ul. Pod Marjánkou 12, je dána památkovou hodnotou budovy polikliniky, která tyto pozemky vyplňuje.

Soubor splňuje podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží

v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: zákres souboru do katastrální mapy

**Příloha: Situační zakres kulturní památky - souboru „poliklinika Pod Marjánkou“
v Praze 6 - Břevnově - nedílná součást výroku rozhodnutí Ministerstva kultury sp. zn.
MK-S 3405/2016 OPP, č. j. MK 29978/2017 ze dne 25. 4. 2017.**

